

کلاف

ضمیمه نوجوان

شماره ۶۱ | ۳ تیر ۱۴۰۰

نوجوان
کلاف

نعمت چهار فصل بودن

این جمله را زیاد شنیده ایم که ایران کشوری چهار فصل است. من بچه که بودم با خودم فکر می کردم خب مگر کلا فقط چهار تا فصل وجود ندارد، پس یعنی چه که خوشحال باشیم چهار فصل داریم؟ ولی خب به طرز جالبی این موضوع واقعا هم جای شکر دارد چون یک سری کشورها و شهرها هستند که تمام طول سالشان کم و بیش یا تابستان است یا زمستان! مثلاً مردم در گرینلند تمام طول سال دارند روی یخ زندگی می کنند و خیلی که مثلاً تابستان بشود هوایشان از منفی ۶۵ درجه می رسد به منفی ۱۰! یعنی زمهریر آنجاست.

یا مثلاً در کشوری مثل آفریقای جنوبی در طول زمستان هم هوا حدوداً ۳۰ درجه بالای صفر است، یعنی دمای تابستان خیلی از شهرهای ما یا مثلاً ساکنان جزایر فیجی در جنوب اقیانوس آرام احتمالاً هرگز در عمرشان برف ندیده اند چون همیشه آفتاب به صورت عمود در فرق سرشان می تابیده.

حالا جدا از این که بیشتر استان های ما کم و بیش چهار فصل را توی خودشان تجربه می کنند، اما باز هم در هر فصل تنوع دمایی بین شهرها وجود دارد، مثلاً اگر برای تابستان به دنبال یک شهر خنک برای سفر می گردید، شهرکرد. مرتفع ترین مرکز استان ایران. می تواند یک مقصد عالی برای تابان باشد.

گرمزدگی تاریخ

خیلی از اتفاقات مهم در طول تاریخ در فصل تابستان افتاده اند که احتمالاً دانستن بعضی هایشان برایتان جالب باشد. مثلاً در افسانه ها آمده آرش کمانگیر تیرش را به سمت توران در ماه تیر پرتاب کرده بود. ابن سینا و قائم مقام فراهانی در تیرماه به دیار باقی شتافتند. جنگ نهروان در تیرماه اتفاق افتاده و کشور ایسلند در این ماه تاسیس شده! وفات پدر پیامبر اکرم هم در این ماه بوده.

فرمان مشروطیت در مرداد ماه توسط مظفرالدین شاه امضا شده و بعد از جنگ تحمیلی هشت ساله در این ماه اولین گروه اسرا یا همان آزادگان عزیز به کشور برگشتند. جنگ جهانی اول در مرداد آغاز شد و برای اولین بار بعد از انقلاب در تهران نماز جمعه خوانند؛ تازه کودتای مهم ۲۸ مرداد که باعث برگناری دکتر مصدق شد هم از وقایع مرداد است.

در ماه شهریور هم توماس ادیسون، اولین موتور برق جهان را اختراع کرد و اولین مسابقات رسمی بسکتبال در دنیا برگزار شد. در ۲ شهریور رضاخان از حکومت برکنار و پسرش محمدرضا شاه شد. ۱۷ شهریور ۵۷ هم مردم با وجود

حکومت نظامی، تظاهرات گسترده ای علیه رژیم پهلوی کردند که به جمعه خونین معروف شد و نقطه عطفی را در مبارزات انقلابی شکل داد. در آخرین روز شهریور و تابستان هم جنگ تحمیلی رسماً شروع شد.

یک ریشه یابی داغ

شاید برایتان جالب باشد بدانید پشت هر کدام از ماه های سال چه داستان و افسانه ای وجود دارد و چه معنی ای می دهد. اول از همه خود کلمه تابستان از ترکیب تاب + ستان ساخته شده و واژه تاب (تاپ) در فارسی به معنی داغ و پرحرار است.

اسم تیر که اولین ماه تابستان است، از نام یکی از ایزدان اوستا به اسم تیشتر گرفته شده که نگهبان باران است و او باعث می شود روی زمین باران بیارد. چون این ماه همیشه کم بارش ترین ماه سال بوده، در افسانه ها آمده یک دیو آب ها را بخار و در آسمان زندانی می کند و ایزد تیر پس از کشمکش های بسیار این دیو را شکست می دهد و بالاخره باران می بارد. ماه دوم که ما اشتباهی به آن مرداد می گوییم در واقع امرداد و به معنای بی مرگی و جاودانگی است که هم یکی از صفات خدای یکتا بوده و هم این که در ایران باستان، گیاهان که نماد زندگی و جاودانگی بودند در این فصل به بیشترین مقدار رشد و سرزندگی شان می رسیدند.

شهریور و ماه آخر هم به معنای کشور برگزیده یا پادشاهی منتخب است که معمولاً در معنای بهشت استفاده می شود که احتمالاً به خاطر آب و هوای خوب و رو به اعتدال شهریور به آن گفته می شده.

با چند عینک متفاوت

دور چین نوجوانه

برسد! خلاصه احتمالاً مرحوم سهراب همین چیزها را دیده بود که گفت چشم ها را باید شست، جور دیگر باید دید! ماه هم به بهانه شروع تابستان این بار به همین موضوع گرم و جذاب پرداختیم اما از زاویه هایی متفاوت تر از همیشه!

دگی!

تا تابستان های ما هم چند سالی است همین قدر تنوری و هلاک کننده شده، چرا؟ بر نیمکره شمالی زمین که ما هم در آن تشریف داریم و حسابی مردمان را از گرمای می گویند گازهای گلخانه ای، مثل دی اکسید کربن باعث شده اند زمین دقیقاً مثل یک جو حبس می کنند و اجازه خروجش را نمی دهند. خلاصه راه فراری از گرمای تابستان شرایط سخت بعضی هموطنانمان هم هستند که آب و برقشان یک خط در میان قطع راحت اسراف نکنیم تا سختی اش را کس دیگری مجبور باشد تحمل کند. به خصوص

